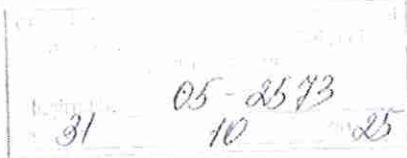

**JUDECĂTORIA
CHIȘINĂU**

(sediul Râșcani)

Republica Moldova, mun. Chișinău, str. Kiev, 3
Email: jrc@justice.md; Tel.: /+373 22/ 43 80 02
www.instante.justice.md

Curtea Constituțională a Republicii Moldova
Mun. Chișinău, str. Alexandru Lăpușneanu 28
MD-2004

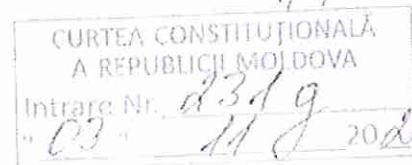
În conformitate cu prevederile art. 135 alin. (1) lit. a); g) din Constituție, Hotărârii Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016, Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, Vă expediază sesizarea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, în vederea verificării constituționalității a pct.13³ din Hotărârea Guvernului nr. 483 din 29.03.2008.

Anexă:

1. Cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate pe 2 file;
2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate pe 8 file;
3. Copia încheierii Judecătoriai Chișinău, sediul Râșcani din 28 octombrie 2025, privind admiterea cererii de ridicare a excepției de neconstituționalitate pe 3 file.

Judecător

Veaceslav Martînenco

Ex. Lilia Tașlic
Tel. (022) 44-03-27

Atenție! Judecătoria Chișinău are calitate de operator și prelucrează date cu caracter personal. Documentul conține date cu caracter personal, iar prelucrarea acestor date poate fi făcută doar în condițiile Legii nr.133 din 08 iulie 2011 cu privire la protecția datelor cu caracter personal.

Sesizare privind excepția de neconstituționalitate

A. Autorul excepției de neconstituționalitate

A.2. Persoană juridică

1. Denumire și sediu: S.R.L. „Pema-Familia” rn-l. Strășeni, s.Lozova, str. Posadov 53
2. Numărul și data înregistrării: IDNO: 1005600047461; data 18.10.2005
3. Numele administratorului: Grosu Petru
4. Telefon și e-mail: pema.familia@gmail.ru
5. Reprezentant: Avocat stagiar Sandu (Grăchilă) Evelina
6. Adresa reprezentantului (va fi anonimată):

7. Telefonul și e-mail-ul reprezentantului (vor fi anonimizate): tel.
e-mail:

A.3. Instanța de judecată

1. Denumirea instanței de judecată/sediu: Judecătoria Chișinău (sediul Râșcani)
2. Judecător/complet de judecată: Veaceslav Martînenco
4. Adresa instanței de judecată: mun. Chișinău, str. Kiev 3
5. Telefonul și e-mail-ul instanței de judecată: tel: (+373 22) 44-53-17, 43-82-98, 45-08-61; e-mail: jrc@justice.md

B. Informații pertinente despre cazul dedus judecării instanței de drept comun

Societatea Comercială „Pema-Familia” S.R.L. desfășoară activitate economică de peste zece ani în incinta bunului imobil situat în mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt nr. 162, spațiu utilizat pentru funcționarea unității de alimentație publică „Chipăruș”.

Pe parcursul acestei perioade, societatea a dezvoltat o activitate economică sustenabilă, consolidându-și prezența pe piață și efectuând investiții considerabile în spațiul închiriat. Aceste investiții au constat în achiziția de echipamente HORECA, lucrări de modernizare, dotări tehnice și amenajări interioare necesare desfășurării activității specifice domeniului alimentației publice.

Pe întreaga durată a executării contractului, locatarul și-a onorat integral și la termen toate obligațiile contractuale, inclusiv în perioadele de dificultate economică. În pofida acestei conduite corecte și loiale, locatorul a refuzat prelungirea contractului de locațiune, fără a invoca motive obiective și fără a ține cont de investițiile realizate

La data de 07 martie 2025, de către S.R.L. „Pema-Familia” a fost depusă la Judecătoria Chișinău o cerere de chemare în judecată în contradictoriu cu Instituția Publică „Direcția Generală pentru Administrarea Clădirilor Guvernului Republicii Moldova”, cu privire la prelungirea în condiții prioritare a contractului de locațiune.

La data de 06 mai 2025, Instituția Publică „Direcția Generală pentru Administrarea Clădirilor Guvernului Republicii Moldova” împotriva reclamantului Societatea Comercială „Pema-Familia” Societate cu Răspundere Limitată a formulat o cerere reconvențională prin care a solicitat: încasarea de la SRL Pema- Familia în beneficiul I. P. „Direcția Generală pentru Administrarea Clădirilor Guvernului Republicii Moldova”, suma datoriei de 49803,84 lei; Dispunerea evacuarea silită a reclamantului SRL Pema-Familia și a bunurilor acestuia, din încăperile nelocuibile cu suprafața totală de 238,4 m.p. la adresa mun. Chișinău bd. Ștefan cel Mare cu număr cadastral _____, cu semnarea actului de predare-primire.

Prin cerere de concretizare a pretenției I.P. „Direcția Generală pentru Administrarea Clădirilor Guvernului Republicii Moldova” a solicitat: dispunerea evacuarea silită a reclamantului SRL Pema-Familia și a bunurilor acestuia, din încăperile nelocuibile cu suprafața totală de 238,4 m.p. la adresa mun. Chișinău bd. Ștefan cel Mare cu număr cadastral _____, cu semnarea actului de predare-primire.

C. Obiectul sesizării

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl reprezintă examinarea și verificarea constituționalității pct. 13³ din Hotărârea Guvernului nr.483 din 29.03.2008 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de dare în locațiune a activelor neutilizate care prevede: *„În cazul în care, la expirarea termenului contractului de locațiune, locatarul își exprimă intenția de a lua în locațiune pentru un nou termen bunurile închiriate anterior, contractul de locațiune poate fi încheiat prin negocieri directe cu același locatar dacă sunt întrunite cumulativ următoarele condiții: 1) locatarul și-a onorat anterlor obligațiile contractuale; 2) bunul se dă în locațiune pe un nou termen; 3) locatarul este de acord cu noile condiții contractuale stabilite de către locator.,,*

Sușținem că prezenta dispoziție contravine normelor și principiilor constituționale, întrucât încalcă prevederile articolelor 7, 9 alin. (3), 46, 126 alin. (2) lit. b) și 127 din Constituția Republicii Moldova.

D. Argumentarea incidenței unui drept sau a mai multor drepturi din Constituție

Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 1

Statul Republica Moldova

- (1) Republica Moldova este un stat suveran și independent, unitar și indivizibil.
- (2) Forma de guvernământ a statului este republica.
- (3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic prezintă valori supreme și sunt garantate.

Articolul 7

Constituția, Lege Supremă

Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și niciun alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică.

Articolul 9

Principiile fundamentale privind proprietatea

- (1) Proprietatea este publică și privată. Ea se constituie din bunuri materiale și intelectuale.
- (2) Proprietatea nu poate fi folosită în detrimentul drepturilor, libertăților și demnității omului.
- (3) Piața, libera inițiativă economică, concurența loială sunt factorii de bază ai economiei.

Articolul 20

Accesul liber la justiție

- (1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.
- (2) Nicio lege nu poate îngreuna accesul la justiție.

Articolul 46

Dreptul la proprietate privată și protecția acestuia

- (1) Dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului sunt garantate.
- (2) Nimeni nu poate fi expropriat decât pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreaptă și prealabilă despăgubire.
- (3) Avera dobândită licit nu poate fi confiscată. Caracterul licit al dobândirii se prezumă.
- (4) Bunurile destinate, folosite sau rezultate din infracțiuni ori contravenții pot fi confiscate numai în condițiile legii.
- (5) Dreptul de proprietate privată obligă la respectarea sarcinilor privind protecția mediului înconjurător și asigurarea bunei vecinătăți, precum și la respectarea celorlalte sarcini care, potrivit legii, revin proprietarului.
- (6) Dreptul la moștenire a proprietății private este garantat.

Articolul 126

Economia

(1) Economia Republicii Moldova este economie de piață, de orientare socială, bazată pe proprietatea privată și pe proprietatea publică, antrenate în concurență liberă.

(2) Statul trebuie să asigure:

- a) reglementarea activității economice și administrarea proprietății publice ce-i aparține în condițiile legii;
- b) libertatea comerțului și activității de întreprinzător, protecția concurenței loiale, crearea unui cadru favorabil valorificării tuturor factorilor de producție;
- c) protejarea intereselor naționale în activitatea economică, financiară și valutară;
- d) stimularea cercetărilor științifice;
- e) exploatarea rațională a pământului și a celorlalte resurse naturale, în concordanță cu interesele naționale;
- f) refacerea și protecția mediului înconjurător, precum și menținerea echilibrului ecologic;
- g) sporirea numărului de locuri de muncă, crearea condițiilor pentru creșterea calității vieții;
- h) inviolabilitatea investițiilor persoanelor fizice și juridice, inclusiv străine.

Articolul 127

Proprietatea

(1) Statul ocrotește proprietatea.

(2) Statul garantează realizarea dreptului de proprietate în formele solicitate de titular, dacă acestea nu vin în contradicție cu interesele societății.

(3) Proprietatea publică aparține statului sau unităților administrativ-teritoriale.

(4) Bogățiile de orice natură ale subsolului, spațiul aerian, apele și pădurile folosite în interes public, resursele naturale ale zonei economice și ale platoului continental, căile de comunicație, precum și alte bunuri stabilite de lege, fac obiectul exclusiv al proprietății publice.

Prevederile relevante ale Hotărârii Guvernului nr.483 din 29.03.2008 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de dare în locațiune a activelor neutilizate sunt următoarele:

13³. În cazul în care, la expirarea termenului contractului de locațiune, locatarul își exprimă intenția de a lua în locațiune pentru un nou termen bunurile închiriate anterior, contractul de locațiune poate fi încheiat prin negocieri directe cu același locatar dacă sunt întrunite cumulativ următoarele condiții:

- 1) locatarul și-a onorat anterior obligațiile contractuale;
- 2) bunul se dă în locațiune pe un nou termen;
- 3) locatarul este de acord cu noile condiții contractuale stabilite de către locator.

Prevederile relevante ale Codului Jurisdicției Constituționale sunt următoarele:

Articolul 4. Competența în materie a Curții Constituționale

(1) În exercitarea jurisdicției constituționale, Curtea Constituțională: a) efectuează, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte;

Articolul 7. Prezumția constituționalității actelor normative

Orice act normativ, precum și orice tratat internațional la care Republica Moldova este parte, se consideră constituțional pînă cînd neconstituționalitatea lui va fi dovedită în procesul justiției constituționale, cu asigurarea tuturor garanțiilor prevăzute de prezentul cod.

E. Argumentarea pretensei încălcări a unuia sau a mai multor drepturi garantate de Constituție

În conformitate cu articolul 135 alin.(1) lit a) din Constituție, Curtea Constituțională exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte. Astfel exercitarea controlului constituționalității a hotărârilor Guvernului ține de competența exclusivă a Curții Constituționale.

Prezenta sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de o parte la proces, astfel sesizarea fiind formulată de un subiect căruia i s-a acordat acest drept, în temeiul art. 135 alin. (1) lit. a), g) din Constituție.

Textul contestat nu a făcut anterior obiect al controlului de constituționalitate prin prisma argumentelor invocate în sesizare.

În jurisprudența sa constantă, Curtea Constituțională reținut că omisiunea legislativă poate constitui obiect de examinare al Curții Constituționale dacă prin aceasta este afectat un drept fundamental (a se vedea: HCC nr. 17 din 19 mai 2016, § 71; DCC nr. 28 din 12 martie 2020, § 24; DCC nr. 123 din 22 octombrie 2020, § 26; DCC nr. 162 din 29 decembrie 2020, § 23).

O asemenea omisiune este identificabilă în conținutul pct. 13³ din Hotărârea Guvernului nr.483 din 29.03.2008 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de dare în locațiune a activelor neutilizatecare.

Analizând textul hotărârii de guvern reținem că, norma supusă controlului constituționalității, prevede posibilitatea încheierii contractului de locațiune prin negocieri directe cu același locatar, dacă sunt îndeplinite cumulativ anumite condiții: locatarul și-a respectat obligațiile contractuale, bunul se dă în locațiune pe un nou termen și locatarul acceptă noile condiții stabilite de locator.

Cu toate acestea, nu este prevăzut niciun mecanism care să garanteze prelungirea contractului atunci cînd bunul imobil este folosit de un agent economic pe o perioadă îndelungată, iar neprelungirea contractului de locațiune în lipsa unor criterii clare poate genera pagube economice considerabile întreprinderii. Aceasta constituie o lacună legislativă, întrucît legiuitorul nu a reglementat situația concretă necesară pentru protecția drepturilor fundamentale ale locatarului precum: libertatea economică (art. 54 din Constituție), dreptul de proprietate asupra investițiilor efectuate (art. 46 din Constituție) și principiul concurenței loiale (art. 126 alin. 2 lit. b).

Mai mult ca atât, norma nu ia în considerare investițiile efectuate în spațiul închiriat de către locatar, dreptul de preemțiune al locatarului de bună-credință precum și principiul protecției investițiilor.

Formularea „*poate fi încheiat*” conferă locatorului o marjă discreționară excesivă în ceea ce privește decizia de prelungire a contractului, chiar și în situația în care locatarul îndeplinește toate condițiile prevăzute de lege. În lipsa unor criterii clare și obiective care să limiteze această discreție, norma contestată generează incertitudine juridică și creează premisele unei aplicări arbitrare a dispozițiilor legale.

Potrivit Hotărârii nr.2 din 30 ianuarie 2018, Curtea a statuat că „*pentru a corespunde celor trei criterii de calitate - accesibilitate, previzibilitate și claritate - norma de drept trebuie să fie redactată într-un mod care să permită destinatarului să-și adapteze comportamentul, să fie exprimată o claritate suficientă, astfel încât să excludă orice echivoc în interpretare și aplicare, și să nu permită aplicarea arbitrară*” Astfel, norma contestată nu satisface aceste cerințe, lăsând loc pentru decizii discreționare și neprevăzute, care afectează direct drepturile economice ale locatarului.

Mai mult ca atât, exigențele preeminenței dreptului presupun, *inter alia*, asigurarea legalității și a certitudinii juridice (*Raportul privind preeminența dreptului, adoptat de Comisia de la Veneția la cea 86 sesiune plenară, 2011, § 41*). În același ordine de idei, articolul 23 alin. (2) din Constituție impune statului obligația de a adopta norme clare, accesibile și previzibile, care să ofere garanții împotriva arbitrariului autorităților.

Aplicarea dispozițiilor pct. 13³ din Hotărârea Guvernului nr.483 din 29.03.2008 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de dare în locațiune a activelor neutilizate care, nu satisface aceste cerințe, întrucât lasă la discreția locatorului decizia de reînnoire a contractului, fără a institui criterii transparente. În aceste condiții, agentul economic nu poate desfășura în mod sigur activitatea economică continuă, inclusiv posibilitatea de a valorifica investițiile deja realizate. Lipsa unor garanții privind reînnoirea contractului creează incertitudine juridică și expune agentul economic la riscul unui tratament arbitrar, care poate afecta atât activitatea sa curentă, cât și rentabilitatea investițiilor efectuate.

Potrivit art. 9 alin. (3) și art. 126 alin. (1) și (2) lit. b) din Constituție, piața liberă, libera inițiativă economică și concurența loială sunt fundamente ale economiei naționale, iar statul este obligat să creeze un cadru favorabil exercitării activităților economice și să protejeze investițiile.

Reținem că, norma contestată, prin formularea sa permisivă și lipsa unor criterii obiective de reînnoire a contractului de locațiune, subminează libertatea activității de întreprinzător și creează premisele unui tratament arbitrar. Or, agentul economic este plasat într-o dependență totală de voința unilaterală a autorității publice, care poate refuza reînnoirea contractului fără a invoca motive obiective sau verificabile.

Această situație constituie o restrângere nejustificată a libertății economice, interzisă de art. 54 din Constituție, întrucât ingerința nu urmărește un scop legitim clar determinat, nu respectă principiul proporționalității și nu oferă garanții efective împotriva abuzului de putere.

În plus, lipsa de previzibilitate și transparență a normei afectează principiul concurenței loiale, permițând favorizarea anumitor agenți economici în detrimentul altora, fără o bază legală

justificată. Astfel, statul nu își îndeplinește obligația de a asigura tratament egal și nediscriminatoriu în administrarea bunurilor proprietate publică, contrar art. 126 alin. (2) lit. b) din Constituție.

Refuzul nejustificat al autorității publice de a prelungi contractul, bazat pe o normă care lasă decizia exclusiv la discreția locatorului, echivalează, în fapt, cu privarea de folosința investițiilor efectuate de locatar, fără o despăgubire echitabilă. Aceasta reprezintă o ingerință în dreptul de proprietate, contrară art. 46 alin. (1) și (2) din Constituție.

În jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (*a se vedea Broniowski c. Poloniei, Marea Cameră, 2004*), s-a statuat că dreptul de proprietate include și folosința pașnică a bunurilor, iar ingerința statului trebuie să fie previzibilă, proporțională și să servească un scop legitim. În lipsa acestor garanții, măsura statului devine arbitrară și contravine principiului protecției efective a proprietății.

Totodată, Curtea Europeană a reținut într-o cauză similară (*Strezovski și alții v. Macedonia de Nord*, pronunțată la 27 februarie 2020), că obiectul esențial al articolului 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție, care garantează dreptul de proprietate, constă în protecția persoanei de ingerința nejustificată a statului în posesia nestingherită a bunurilor sale.

În lumina celor expuse, se poate reține că pct. 13³ din HG nr. 483/2008, prin formularea sa permisivă și lipsa unor criterii obiective de reînnoire a contractului de locațiune, creează o discreție excesivă a autorității publice, generează incertitudine juridică și afectează drepturile fundamentale ale locatorului, inclusiv libertatea economică, dreptul de proprietate și principiul concurenței loiale.

F. Lista documentelor relevante (dacă este cazul)

Nu există.

G. Declarația și semnătura autorului sesizării

Prin prezenta declar că cele reflectate în sesizare sunt date veridice, fapt pentru care semnez.

Sandu (Grăchilă) Evelina

Avocat stagiar

ÎNCHEIERE

28 octombrie 2025
Judecătoria Chișinău (sediul Centru)
În componență :
Președintele ședinței, judecător
Grefier

mun. Chișinău

Veaceslav Martînenco
Liliana Tașlic

cu participarea reprezentantului reclamantului, a reprezentantului pârâtului, examinând în cadrul ședinței de judecată publice, acțiunea civilă intentată la cererea de chemare în judecată a reclamantului SRL „Pema-Familia” împotriva pârâtului Direcția Generală pentru administrarea clădirilor Guvernului Republicii Moldova cu privire la prelungirea în condiții prioritare a contractului de locațiune și cererea reconvențională înaintată de Direcția Generală pentru administrarea clădirilor Guvernului Republicii Moldova împotriva SRL „Pema-Familia”, cu privire la evacuarea silită

CONSTATĂ :

1. Pe rolul Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, se află în examinare cauza civilă la acțiunea înaintată de către SRL „Pema-Familia” împotriva pârâtului Direcția Generală pentru administrarea clădirilor Guvernului Republicii Moldova cu privire la prelungirea în condiții prioritare a contractului de locațiune și cererea reconvențională înaintată de Direcția Generală pentru administrarea clădirilor Guvernului Republicii Moldova împotriva SRL „Pema-Familia”, cu privire la evacuarea silită.
2. La 06 octombrie 2025, reprezentantul reclamantei SRL „Pema-Familia” a înaintat o cerere cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate, obiectul căreia fiind exercitarea controlului constituționalității prevederilor art. 13/3 din Hotărârea Guvernului nr. 843 din 29.03.2008, pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de dare în locațiune a activelor neutilizate.
3. Autorul prezentei sesizări invocă Pe rolul Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani), se află acțiunea civilă înaintată „Pema-Familia” S.R.L. în contradictoriu cu Instituția Publică „Direcția Generală pentru Administrarea Clădirilor Guvernului Republicii Moldova”, având ca obiect prelungirea în condiții prioritare a contractului de locațiune.
4. Totodată, este înregistrată cererea reconvențională a pârâtei, prin care se solicită dispunerea evacuării silită a reclamantului și a bunurilor acestuia din încăperile nelocubile cu suprafața totală de 238,4 m.p., situate în mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, cu număr cadastral 010051920301, și semnarea actului de predare-primire.
5. Potrivit art. 12¹ Cod de procedură civilă, în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională. În virtutea celor expuse, reieșind din argumentele de fapt și de drept prezentate în sesizare, și constatând existența condițiilor prevăzute de art. 121 alin. (1) CPC, art. 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție, precum și din Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016, și ținând cont de Regulamentul privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională.

6. Reprezentantul pârâtului prin referința depusă a solicitat respingerea cererii depuse de reprezentantul reclamantului.
7. Audiind poziția participanților la proces, studiind materialele dosarului, instanța de judecată consideră necesar de a admite cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate din următoarele considerente.
8. Instanța de judecată menționează că, potrivit Hotărârii Curții Constituționale nr. 2 din 09 februarie 2016 pentru interpretarea articolului 135, alin. (1), lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova, Curtea a reiterat că: [...] În cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, hotărârilor Parlamentului, decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze aflate pe rolul său, instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională. Curtea a reținut că judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: (1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; (2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; (3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; (4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate. Curtea a statuat că verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale. Astfel, judecătorii ordinar nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la paragraful 82.
9. Potrivit art. 121, Cod de procedură civilă, (1) În cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională.
(2) La ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:
 - a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție;
 - b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;
 - c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;
 - d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.
10. Instanța de judecată notează că, pornind de la constatările și raționamentele dezvoltate de către Curtea Constituțională în Hotărârea nr. 2 din 09.02.2016, cumulată cu prevederile art. 121, Cod de procedură civilă, la ridicarea excepției de neconstituționalitate, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, rolul instanței de judecată limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii condițiilor prevăzute de lege.
11. Raportând normele legale la cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, depusă de către reprezentantul reclamantului SRL „Pema-Familia”, instanța de judecată observă că, (a) aceasta este ridicată de către reclamantă, care deține calitate de parte în proces, (b) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, or, conform jurisprudenței constante a Curții Constituționale, reiterată și în Hotărârea nr. 12 din 06.04.2021,

omisiunea de a reglementa un anumit raport juridic, constituie o violare a Constituției, atunci când periclitează un drept fundamental, (c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei, or, în lumina demersului depus de către reclamantă, instanța de judecată este chemată să se expună asupra exercitărea controlului constituționalității prevederilor art. 13/3 din Hotărîrea Guvernului nr. 843 din 29.03.2008, pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de dare în locațiune a activelor neutilizate, nu există o hotărîre anterioară a Curții Constituționale avînd ca obiect prevederile contestate.

12. Prin urmare, cu privire la întrunirea condițiilor prevăzute la art. 12¹ alin. (2) din Codul de procedură civilă instanța de judecată reține următoarele:
13. Excepția de neconstituționalitate a fost invocată de reprezentantul reclamantului SRL „Pema-Familia” în cadrul examinării cauzei civile privind prelungirea în condiții prioritare a contractului de locațiune, aflată pe rolul Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani;
14. Obiectul excepției, constînd în exercitarea controlului constituționalității dispozițiilor art. 13/3 din Hotărîrea Guvernului nr. 843 din 29.03.2008, pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de dare în locațiune a activelor neutilizate, se încadrează în categoria actelor supuse controlului constituționalității, în conformitate cu art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituția Republicii Moldova;
15. Normele contestate sunt aplicabile în soluționarea cauzei, avînd în vedere că reprezentantul reclamantei SRL „Pema-Familia” susține că dispozițiile legale enunțate contravin normelor și principiilor constituționale.
16. Din analiza jurisprudenței Curții Constituționale, instanța nu a identificat o hotărîre anterioară care să vizeze prevederile contestate.
17. Astfel, instanța de judecată va remite în adresa Curții Constituționale prezenta încheiere și sesizarea pârâtului privind ridicarea excepției de neconstituționalitate.
18. În conformitate cu art. 12¹, art. 269-270 Cod de procedură civilă, instanța de judecată,

DISPUNE:

A admite cererea reprezentantului reclamantei SRL „Pema-Familia” privind ridicarea excepției de neconstituționalitate.

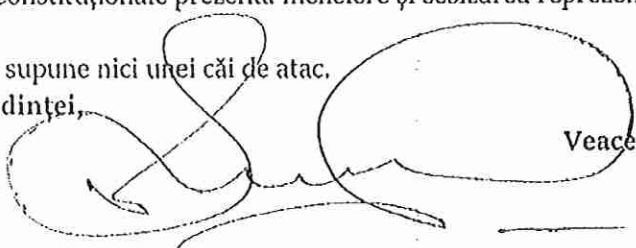
A sesiza Curtea Constituțională în vederea realizării controlului constituționalității prevederilor art. 13/3 din Hotărîrea Guvernului nr. 843 din 29.03.2008, pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de dare în locațiune a activelor neutilizate, sub aspectul că dispozițiile contravin normelor și principiilor constituționale întrucît încalcă prevederile art. 7, 9 alin.(3), 46, 126 alin.(2) lit.b) și 127 din Constituția Republicii Moldova.

A remite Curții Constituționale prezenta încheiere și sesizarea reprezentantului SRL „Pema-Familia”.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,

Judecător

Veaceslav MARTÎNENCO